

2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาของคลอง แสนแสบ

กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประวัติ ลักษณะเชิงกายภาพ ประโยชน์ของคลองแสนแสบ คุณภาพของน้ำในคลองว่ามีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ตลอดจนสาเหตุสำคัญที่ทำให้น้ำในคลองเน่าเสีย

3. ทัศนคติต่อการอนุรักษ์คลองแสนแสบ

กลุ่มตัวอย่างเห็นพ้องกันว่าปัจจุบันสภาพน้ำในคลองแสนแสบควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน/การแก้ปัญหาเน่าเสียในคลองแสนแสบทำได้ด้วยการไม่ทิ้งขยะและไม่ปล่อยน้ำเสียลงคลอง การแก้ปัญหาเน่าเสียในคลองแสนแสบควรทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ การแก้ปัญหาเน่าเสียในคลองแสนแสบควรมีการปรับปรุงการจัดเก็บขยะของ กทม. ทั้งบนบกและในน้ำให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอมากขึ้น และการประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกอนุรักษ์ฟื้นฟูคลองแสนแสบควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีการประเมินผลเป็นระยะ

4. พฤติกรรมที่มีต่อการอนุรักษ์คลองแสนแสบ

พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมในเชิงอนุรักษ์ในลักษณะของการไม่ทิ้งขยะลงคลองตลอดจนพยายามบอกคนในครอบครัวว่าอย่าทิ้งขยะ ของเสีย ลงในคลองแสนแสบและรู้สึกไม่พอใจเมื่อเห็นคนทิ้งขยะ บ้วนน้ำลาย เทของเสียลงคลองแสนแสบ

ข้อเสนอแนะเพื่อการรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์คลองแสนแสบ

จากผลการวิจัยผู้วิจัยขอให้ข้อเสนอแนะตามลักษณะความแตกต่างของพื้นที่ทั้ง 3 พื้นที่ดังนี้

1. พื้นที่บริเวณกรุงเทพฯ ชั้นใน เป็นแหล่งชุมชนหนาแน่นและมีสภาพน้ำค่อนข้างสกปรก

ประชาชนส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตที่รีบเร่ง โดยใช้ประโยชน์คลองแสนแสบในการเดินทางมากที่สุด โดยเห็นว่าน้ำในคลองเน่าสกปรกไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ แต่อาจจะสามารถฟื้นฟูได้โดยการสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนต้องช่วยกันไม่ทิ้งขยะลงน้ำ ซึ่งสื่อประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่ที่เปิดรับด้านการรณรงค์คือ สื่อวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและอินเทอร์เน็ต ส่วนปัญหาอุปสรรคที่พบคือ ป้ายรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้รักษาความสะอาดในลำคลองยังมีน้อยและขาดการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนประชาชนที่สัญจรผ่านไปมาไม่รักษาความสะอาดและถึงขยะไม่เพียงพอ

แนวทางการรณรงค์พื้นที่บริเวณกรุงเทพฯ ชั้นในพบว่า ควรใช้สื่อมวลชนผสมผสานกับสื่อบุคคล และป้ายรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในการสร้างจิตสำนึกให้ไม่ทิ้งขยะลงคลอง ตามทฤษฎี KAP (Knowledge-Attitude-Practice) อย่างต่อเนื่องและจริงจังทั้งจากบ้านเรือน ผู้สัญจร โรงงาน สถานประกอบการ ห้างร้าน เป็นต้น โดยอาจใช้กลยุทธ์การขอความร่วมมือประชาชน มีการจูงใจโดยใช้รางวัลหรือใบประกาศเกียรติคุณให้กับหน่วยงาน ตลอดจนปลูกจิตสำนึกควบคู่ไปกับการใช้ข้อบังคับทางกฎหมายที่เข้มงวด เพื่อเร่งให้เกิดพฤติกรรมอีกทางหนึ่ง

2. พื้นที่บริเวณกรุงเทพฯ ชั้นกลาง มีความหนาแน่นของชุมชนระดับปานกลาง โดยมีลักษณะที่ผสมผสานกันระหว่าง ชุมชนที่กึ่งเมืองกับชุมชนกึ่งชนบท จากผลการวิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจว่า บริเวณกึ่งเมืองใช้ประโยชน์คลองเพื่อการเดินทางมากที่สุด และบางพื้นที่มีการใช้น้ำเพื่อเกษตรกรรม โดยส่วนใหญ่แล้วยังมีลักษณะเน่าเสีย และเห็นว่าฟื้นฟูไม่ได้หรือยากมาก ส่วนใหญ่จะเปิดรับข่าวสารผ่านสื่อวิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และวิทยุกระจายเสียง คล้ายกับบริเวณกรุงเทพฯ ชั้นใน